

ДО
МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ДОКЛАД
от
БОГДАН БОГДАНОВ

Министър на икономиката и индустрията

ОТНОСНО: *Проект на Постановление на Министерския съвет за изменение и допълнение на Наредбата за енергийното етикетиране на продукти, свързани с енергопотреблението*

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ,
УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА МИНИСТРИ,

На основание чл.31, ал.2 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация, предлагам на Вашето внимание проект на Постановление на Министерския съвет за изменение и допълнение на Наредбата за енергийното етикетиране на продукти, свързани с енергопотреблението.

През 2011 г., с Наредбата за изискванията за етикетиране и предоставяне на стандартна информация за продукти, свързани с енергопотреблението, по отношение на консумацията на енергия и на други ресурси, в българското законодателство се въведеха изискванията на Директива 2010/30/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 19 май 2010 година относно посочването на консумацията на енергия и на други ресурси от продукти, свързани с енергопотреблението. Директивата е рамкова и само установява общите условия за изискванията за етикетиране към продуктите, свързани с енергопотреблението. Подробните изисквания относно процеса на етикетиране на конкретните продукти, свързани с енергопотреблението, се установяват в делегирани регламенти на Европейската комисия.

На 28 юли 2017 г. в Официален вестник на Европейския съюз беше публикуван Регламент (ЕС) 2017/1369 на Европейския парламент и на Съвета от 4 юли 2017 година за определяне на нормативна рамка за енергийно етикетиране и за отмяна на Директива 2010/30/ЕС. Регламентът предвижда преразглеждане на действащите прилагащи мерки, като до приемането на новите прилагащи мерки делегираните

регламенти, приети съгласно Директива 2010/30/ЕС, се считат за прилагащи мерки съгласно Регламент (ЕС) 2017/1369. С приемането на новия регламент за енергийно етикетиране старата наредба за етикетирането беше отменена и беше приета Наредба за енергийното етикетиране на продукти, свързани с енергопотреблението (обн. ДВ, бр.75/2020 г.). Тъй като регламентът е нормативен документ с пряко действие в държавите членки на ЕС, в нея останаха само текстовете, които не са уредени в регламента, в т.ч. списъка на прилагащите мерки, контрола на пазара и докладването.

За периода от 2010 г. до края на 2017 г. бяха приети и публикувани в „Официален вестник“ на ЕС 15 делегирани регламента, установяващи подробните изисквания за конкретни продуктови групи, които са включени в списъка по чл. 1 на наредбата. След приемането на Регламент (ЕС) 2017/1369 бяха преразгледани 6 делегирани регламента, което също е отразено в наредбата. През 2023 г. бяха приети два нови делегирани регламента – с единия се въвеждат изисквания за енергийно етикетиране за смартфони и таблети, а с другия се извършва преразглеждане на действащия регламент за битовите барабанни сушилни машини.

Рязкото нарастване на търсенето на смартфони и таблети, съчетано с увеличените им функционални възможности, доведе до увеличаване на потребяването на енергия и материали, необходими за производството на тези устройства на пазара на ЕС, придружено от увеличаване на свързаното с тях въздействие върху околната среда. Освен това устройствата често се заменят преждевременно от потребителите, а в края на полезния им експлоатационен срок не се използват или рециклират в достатъчна степен, което води до разхищение на ресурси.

С Регламент (ЕС) 2017/1369 Комисията се оправомощава да приема делегирани актове по отношение на етикетирането или преобразуването на скалата на етикетите на продуктови групи, които имат значителен потенциал за икономии на енергия и, когато е уместно, на други ресурси. В този контекст Комисията е провела подготвителното проучване, в което се стига до заключението, че възможностите за намаляване на консумацията на електрическа енергия от смартфоните и таблетите са значителни. В него също така се стига до заключението, че експлоатационният срок на батерията и съответно този на продукта - смартфони и таблети - могат да бъдат значително подобрени чрез схема за енергийно етикетиране.

През 2020 г. смартфоните и таблетите са консумирали общо 36,1 TWh енергия от първични енергоизточници, включително през всички фази на жизнения цикъл. Подготвителното проучване е показало, че без регулаторни действия тези стойности вероятно ще нараснат до 36,5 TWh енергия от първични енергоизточници през 2030 г. Очаква се комбинираното въздействие на настоящия регламент и на Регламент (ЕС) 2023/1670 на Комисията за изискванията за екодизайн към смартфоните и таблетите да ограничи консумацията на електрическа енергия от смартфони и таблети през 2030 г. до 23,3 TWh, което означава, че се спестяват 35 % енергия от първични

енергоизточници в сравнение с това, което би се случило, ако не бъдат предприети никакви мерки. Поради това смартфоните и таблетите следва да бъдат обхванати от изискванията за енергийно етикетиране.

В тази връзка, на 16 юни 2023 г. беше приет Делегиран регламент (ЕС) 2023/1669 на Комисията от 16 юни 2023 година за допълнение на Регламент (ЕС) 2017/1369 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на енергийното етикетиране на смартфони и планшети. Регламентът е публикуван в Официален вестник на ЕС на 31.08.2023 г. и ще се прилага от 20 юни 2025 г.

В момента, в областта на енергийното етикетиране на битови барабанни сушилни машини е в сила Делегиран регламент (ЕС) № 392/2012 на Комисията от 1 март 2012 г. за допълване на Директива 2010/30/ЕС на Европейския парламент и на Съвета по отношение на енергийното етикетиране на битови барабанни сушилни машини.

В член 7 от Делегиран регламент (ЕС) № 392/2012 се изисква Комисията да преразгледа посочения делегиран регламент с оглед на техническия напредък. Комисията е извършила прегледа и е анализирала техническите, екологичните и икономическите аспекти на барабанните сушилни машини, както и поведението на потребителите в реалния живот. Прегледът, извършен в тясно сътрудничество със заинтересовани страни от Европейския съюз, е констатирал, че екологичните аспекти на битовите барабанни сушилни машини, които за целите на регламента са определени за важни, са консумацията на енергия на етапа на използване, генерирането на отпадъци в края на експлоатационния срок, емисиите във въздуха на етапа на производство вследствие на добива и преработването на суровините и на етапа на използване вследствие на консумацията на електроенергия. Прегледът е стигнал до заключението, че консумацията на електроенергия от битовите барабанни сушилни машини може да бъде допълнително намалена чрез прилагане на мерки за енергийно етикетиране, насочени към по-добро разграничаване на продуктите. Това, от една страна ще стимулира доставчиците да продължат да подобряват енергийната и ресурсната ефективност на битовите барабанни сушилни машини и, от друга страна, ще осигури на потребителите адекватна информация, с помощта на която те да направят своя информиран избор.

Мерките, предвидени в работния план за екопроектирането и енергийното етикетиране за периода 2022 - 2024 г., имат прогнозен потенциал да допринесат за общи годишни икономии от потребление на крайна енергия през 2030 г. в размер на над 170 TWh, което се равнява на намаляване на емисиите на парникови газове с приблизително 24 милиона тона годишно през 2030 г. При битовите барабанни сушилни машини потенциално може да се постигне икономия на електроенергия от 0,6 TWh/година до 2030 г. и 1,7 TWh/година до 2040 г. Прегледът е идентифицирал също така необходимост от стимули, които да спрат тенденцията за намаляване на експлоатационния срок на сушилните машини, повишаване стойностите на някои

технически параметри, като ефективността на кондензация, включване на класовете на излъчвания шум в етикетите на битовите барабанни сушилни машини, прецизиране на задълженията на икономическите оператори и на дейностите по надзор на пазара, въвеждане на допълнителни изисквания с цел защита на потребителите и други.

В тази връзка, на 17 ноември 2023 г. беше приет Делегиран регламент (ЕС) 2023/2534 на Комисията от 13 юли 2023 г. за допълнение на Регламент (ЕС) 2017/1369 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на енергийното етикетиране на битови барабанни сушилни машини и за отмяна на Делегиран регламент (ЕС) № 392/2012 на Комисията. Регламентът е публикуван в Официален вестник на ЕС на 22.11.2023 г. и ще се прилага от 1 юли 2025 г.

С приемането на проекта на Постановление за изменение и допълнение на Наредбата за енергийното етикетиране на продукти, свързани с енергопотреблението ще се осигури прилагането на горните два регламента, като се даде възможност на органа за контрол на пазара – Комисията за защита на потребителите, да извършва адекватен контрол за спазване на изискванията за енергийно етикетиране, произтичащи от новоприетото европейско законодателство в областта на смартфоните и таблетите и на битовите барабанни сушилни машини. Това ще позволи тези продукти да могат да бъдат пускани на пазара и/или в действие, което поставя българските икономически оператори в равностойно положение по отношение на участието им в единния европейски пазар.

Съгласно чл. 35, ал. 1, т. 8 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация е приложена изготвената и съгласувана по реда на чл. 30б от същия правилник частична предварителна оценка на въздействието.

За приложението на настоящия проект на акт не са необходими допълнителни разходи/трансфери/други плащания.

Предложеният проект на акт не води до въздействие върху държавния бюджет. Във връзка с това е изготвена финансова обосновка съгласно приложение № 2.2 към чл. 35, ал. 1, т. 4, буква „б“ от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация.

В изпълнение на изискванията на чл. 26, ал. 3 от Закона за нормативните актове и чл. 85, ал. 1 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация, проектът на постановление, заедно с частичната предварителна оценка на въздействие, настоящият доклад и становището на дирекция „Модернизация на администрацията“ към Министерския съвет, бяха публикувани на електронната страницата на Министерството на икономиката и на Портала за обществени консултации.

С проекта на постановление не се въвеждат текстове от европейско законодателство, поради което не е изготвена таблица за съответствие.

Настоящият доклад и проектът на постановление са съгласувани по реда на чл. 32, ал. 1 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата

администрация и е изготвена справка за отразяването на получените становища.

Постановлението на Министерския съвет за изменение и допълнение на Наредбата за енергийното етикетиране на продукти, свързани с енергопотреблението е включено като мярка № 10 в Плана за действие на Министерския съвет с мерките, произтичащи от членството на Република България в ЕС за 2024 г.

**УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ,
УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА МИНИСТРИ,**

Във връзка с гореизложеното и на основание чл. 8, ал. 2 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация предлагам Министерският съвет да приеме приложения проект на Постановление на Министерския съвет за изменение и допълнение на Наредбата за енергийното етикетиране на продукти, свързани с енергопотреблението.

ПРИЛОЖЕНИЯ:

1. Проект на Постановление на Министерския съвет;
2. Частична предварителна оценка на въздействието;
3. Становище от дирекция "Модернизация на администрацията" от съгласуването на извършената частична предварителна оценка на въздействието;
4. Финансова обосновка;
5. Становище на РГ 1 „Свободно движение на стоки“;
6. Съобщение за средствата за масово осведомяване;
7. Справка за отразените становища по чл. 32 от УПМСНА;
8. Справка за отразените становища от обществените обсъждания;
9. Съгласувателни писма.

С уважение,

БОГДАН БОГДАНОВ

Министър на икономиката и индустрията